

Creëer vanuit eigenheid 2025/2026 – blok 1 – les 2

Thema les 2:

Maak je eigen stempels.

Inleiding: Ik kom uit de **(digitale) scrapbook** wereld en een belangrijk onderdeel van scrapbook is de 'paper stash'. Paper stash staat voor de **papierstapel** die je hebt om mee te werken. Er zijn veel soorten commercieel **scrapbook papier** te koop. Stevige 12 x 12 inch (12 inch is 30,28 cm) vellen worden gebruikt basis voor de **scrapbook layout**. Ook digitaal wordt deze afmeting toegepast. Er zijn ook **kleinere papiertjes** te koop, deze worden gebruikt voor **pocket-scrap** projecten en kaarten. Pocket-scrapbook gaat van kleinere **kaart** formaten uit zoals 3 x 4 Inch en 6 x 4 Inch.

Oké, dit was even een kleine introductie en tevens bruggetje naar een andere vorm: **art journaling**... Kunstenaars als **Leonardo da Vinci** maakten hun (voor)studies en wetenschappelijke notities in **aante-kenboeken**, waar we tegenwoordig de naam dummy of art journal aan geven. Het komt dus eigenlijk neer op een combinatie van **geschreven tekst** (notities) en **geschetst beeld** dat samengebracht wordt in een **boekje**. Of het al een boekje was – of uiteindelijk een boekje wordt – maakt verder niet uit. Een art journal is vertaald in het Nederlands een **kunstdagboek**. De één gebruikt zijn/haar art journal als hulpmiddel en de ander als doel op zich.

Inmiddels staat het internet vol met prachtig vormgegeven **kunstdagboeken**, waar woord en beeld op verschillende manieren samenkomen. Dat kan bijvoorbeeld figuratief met alleen **pen**, met **inkt** en **watervarf** of **abstract** met **acrylverf**, **potlood** en **collage**. Alles is goed. Er zijn geen regels voor een art journal, jij maakt zelf de regels.

Inmiddels zijn er veel verschillende variaties, waarvan sommige zelfs met eigen bijhorende journals. Neem bijvoorbeeld de **bullet journals** (met die puntjes). Een **grid journal** kun je zelf maken door de pagina's te verdelen in kleine vakjes. Elke journal vorm heeft zijn eigen charme en uitdagingen. Google maar eens op **smashbook** en **junkjournal** of op **project life**, alle stuk voor stuk middelen om **gebeur-**

tenissen of **ideeën** op een creatieve manier te verwerken in een boekje.

In deze cursus beperken we ons tot de **dummy** ofwel het art journal, waarin het werk dat we maken en de ontdekkingen die we doen samen **met de notities** worden bewaard. Dat kan variëren van een **praktische toepassing** als het noteren van een **kleurrecept** – of het opschrijven van een **stappenplan** dat bij een techniek hoort – tot een **concept** dat ontstaat en gaandeweg meer **vorm** krijgt. Het **smashbook** principe passen we toe in het **inspiratieboekje** dat je bijhoudt waarin alles wat je aanspreekt wordt verzameld.

Inhoud: Nu ga ik het hebben over de **stempel** en welke positie deze inneemt in het verhaal van de **papper stash**. Met stempels kun je eenvoudig en snel **patronen** maken. Door verschillende stempels met elkaar te combineren ontstaat al snel een hele **collectie**. '**Stash from scratch**' is voor elke **authentieke** kunstenaar van groot belang. In plaats van **commerciële** papiertjes, maak je je **eigen papier** voorraad met de middelen die je zelf bedenkt en creëert.

Stempels kun je op verschillende manieren maken en toepassen. Deze les heb ik ervoor gekozen om te werken met **foam**. **Knutsel foam** kun je in verschillende diktes kopen en is meestal verkrijgbaar in A4 formaat. Ik had ook nog wat oudere **foampads** liggen die ik ooit bij de HEMA gekocht heb. Deze doen me denken aan de oude vleeswaren en hamburger bakjes. Als je hier met je nagel indrukt veert de foam niet meer terug. Deze **kerven** blijf je zien en geven definitie aan je werk.

Eerst hebben we enkele ontwerpjes gemaakt op papier en vervolgens deze met behulp van **grafietpapier** (een soort carbonpapier) en een **balpen** overgebracht op het foam. Vervolgens hebben we de afbeelding uitgeknipt en met een **plakstift** op **karton** geplakt. De foam pads hadden een **zelfklevende** kant. Door wat harder te drukken op de balpen bij de foampads werden ook de lijnen binnenin duidelijk. Dit werkte niet op het **knutsel foam**. Wil je daar meer definitie in krijgen dan kan dat met kniplijnen of door uit(knippen/stansen).

We hebben deze les gestempeld met **zwarte** inkt en later ook met **kleuren** inkt. De resultaten zie je in de foto's onder deze les.

Samenvatting: Foamstempels maak je van bijvoorbeeld knutsel foam. Je ontwerp kun je overbrengen met behulp van **carbonpapier**. Knip het uit en plak de foam met een plakstift op bijvoorbeeld karton. Gebruik **stempel inkt** om je beeld over te brengen op papier. Door zware en lichte afdrukken te maken ontstaat diepte en dynamiek. Maak eenvoudig patroonpapier door de afbeelding te herhalen. Speel met richting, herhaling, ritme en diepte.

Tip: Het boek '**Making an impression**' van **Geninne D. Zlatkis** gaat eigenlijk over stempels gutsen, maar vanwege de prachtige **herfst voorbeelden** diende dit boek ter **inspiratie**. Als je op **YouTube** op '**foamstamps**' zoekt kom je heel wat voorbeeldfilmpjes tegen.

Voorbeelden: Hieronder staan verschillende voorbeelden waarin gewerkt wordt met stempels gecombineerd met **tekeningen**, stempels in **kleur** met lijn, kaarten gestempeld met **tekstvakken**.

